

Autorky: M. Jiroutová, J. Koláčná, Z. Janoušková

Shoda podmětu s přísudkem

Obsahový cíl a zároveň jazykový cíl:

- žák dokáže najít podmět a přísudek
- zvládne určit rody základních podstatných jmen
- na základě osvojeného postupu správně doplní koncovky v přičestí minulém (shoda podmětu s přísudkem)
- používá odbornou lingvistickou terminologii.

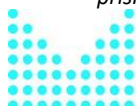
Slovní zásoba:

Podmět, přísudek, věta, minulý čas, rod (mužský – životný – neživotný – ženský – střední), koncovka, jednotné a množné číslo, sloveso

Jazykové prostředky:

Najdu, dám, určím, zapíšu, doplňte, najděte, napište, podtrhněte, určete, vyberte

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Opakování:

Podmět
 - Kdo? Co?
 Př. student, auto, Irina

Přísudek
 Co dělá?
 Př. čte, jede, maluje

Minulý čas

♂ + L (muž byl)
 ♀ + L (autobus jel)
 ♀ + LA (žena byla)
 🍼 + LO (dítě bylo)
 🚗 + LO (auto jelo)

1. Najděte ve větách podmět a přísudek

	podmět	a	přísudek
Př. Petr snídá koláč.	Petr		snídá
Ahmed se učí česky.			
Sestra jde do školy.			
Robert jede do Německa.			
Okno je otevřené.			
Můj dědeček bydlí v Brně.			
Pes je v parku.			

2. Napište, co dělali. = Napište v minulém čase.

Př. Maminka sedí u stolu. ⇒ Maminka **seděla** u stolu.

- a) Sestra vaří ⇒ _____
- b) Pes spí. ⇒ _____
- c) Učitelka píše na tabuli. ⇒ _____
- d) Umyvadlo se plní vodou. ⇒ _____
- e) Lékař léčí pacienta. ⇒ _____
- f) Kamarád utíká pryč. ⇒ _____
- g) Strom stojí za domem. ⇒ _____
- h) Talíř leží na stole. ⇒ _____
- i) Letadlo letí vysoko. ⇒ _____

Shoda podmětu s přísudkem

zakončení -li / -ly / -la (v minulém čase)

Jaká koncovka se píše ve větě:

Dívky zpíval_ krásné písničky.

POSTUP:

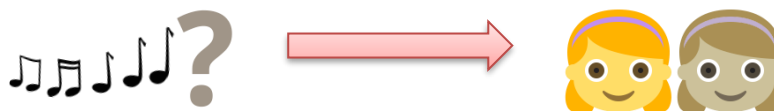
Jak postupuji? Co musím udělat, abych napsal správnou koncovku (i/y/a)?

1. Najdu ve větě PODMĚT

Podmět říká, **KDO** nebo **CO** něco dělá, vykonává činnost v přísudku, je tzv. původcem děje.

Ptáme se otázkou: **Kdo (co)** (doplníme přísudek, tedy sloveso)?

Příklad: Kdo zpíval krásné písničky? Odpověď (= podmět) → **DÍVKY**

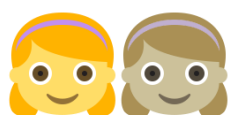

2. Podmět si dám do JEDNOTNÉHO ČÍSLA

Jednotné číslo označuje 1 věc (1 kus).

X

Množné číslo označuje více stejných věcí (více kusů)

množné číslo = **DÍVKY**

jednotné číslo = **DÍVKA**

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

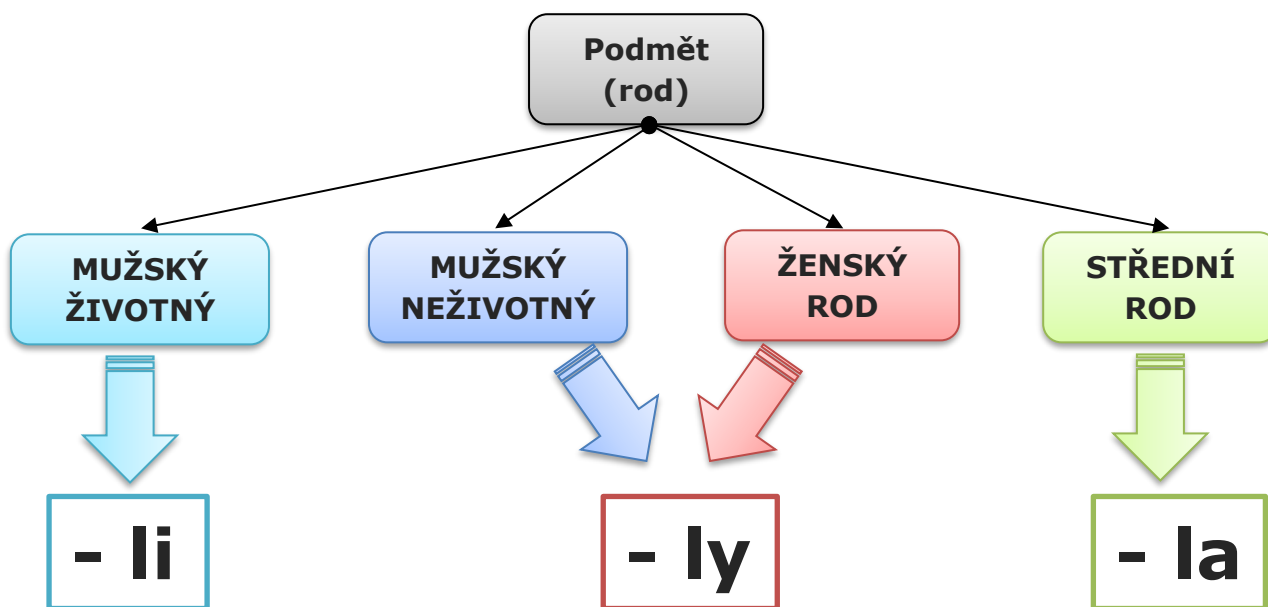
3. Určím ROD podmětu

	MUŽSKÝ rod		ŽENSKÝ rod	STŘEDNÍ rod
Ukazovací zájmeno:	TEN		TA	TO
Rozdělení:	Životný (žijí – lidi a zvířata)	Neživotný (neživé věci a rostliny – ne lidi a zvířata!)		
Slovo končí na:	- souhlásku (konsonant, -l, -m, -t, -s, -d...) student, muž, ředitel, pes, kamarád)	- souhlásku (konsonant, -l, -m, -t, -s, -d...) čaj, banán, počítač, batoh	- a žena, káva, ruka, hlava, voda - e ta růže, televize, práce, policie, židle	- o auto, město, umyvadlo, pivo - í nádraží, topení - e / - ě to pole, moře, kuře, letiště

DÍVK**A** → ženský rod

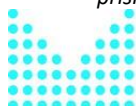
4. Do věty ZAPÍŠU koncovku podle rodu

Dívky zpívaly krásné písničky.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Cvičení:

3. V následujících větách najděte podmět a podtrhněte ho.

Př. Kočka seděla na židli.

Sestra vařila. Pes spal. Učitelka psala na tabuli.
 Umyvadlo se plnilo vodou. Lékař léčil pacienta. Kamarád utíkal pryč.
 Strom stál za domem. Talíř ležel na stole. Letadlo letělo vysoko.

4. Určete rod u slov, která jste ve cvičení 1 podtrhli.

Př. Kočka seděla na židli.

PODMĚT	ROD
kočka	ženský rod

PODMĚT	ROD

5. Doplňte do vět správné koncovky (i / y / a).

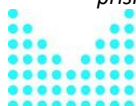
Př. Kočky seděly na židli.

Sestry vařil___. Psi spal___. Učitelky psal__ na tabuli.
 Umyvadla se plnil__ vodou. Lékaři léčil__ pacienta. Kamarádi utíkal__ pryč.
 Stromy stál__ za domem. Talíře ležel__ na stole. Letadla letěl__ vysoko.

6. Určete rody slov:

telefon škola jezero
 hospoda kabát pták
 pokoj pas údolí
 zrcadlo cesta bratr

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

7. Doplňte tabulku:

	Podmět	Jednotné číslo	Rod	-la / -li / -ly
Koně běžel_.	KONĚ	KŮŇ	MUŽSKÝ ŽIVOTNÝ	Koně běželi.
Včely létal_.				
Stroje pracoval_.				
Města se uzavřel_.				
Žáci se hlásil_.				
Svíčky zhasl_.				

8. Vyberte správný tvar slovesa:

Př. Přátelé se **loučili** - loučily - loučila.

Jablka shnili – shnily - shnila.	Chlapci utíkali – utíkaly - utíkala .
Rohlíky ztvrdli – ztvrdly - ztvrdla.	Hvězdy svítily – svítily - svítily.
Kuřátka spali – spaly - spala .	Kamarádi utekli – utekly - utekla.
Květy zvadli – zvadly - zvadla.	Květiny rozkvetli – rozkvetly - rozkvetla.
Šelmy zabíjeli – zabíjely - zabíjela.	Talíře spadli – spadly - spadla.

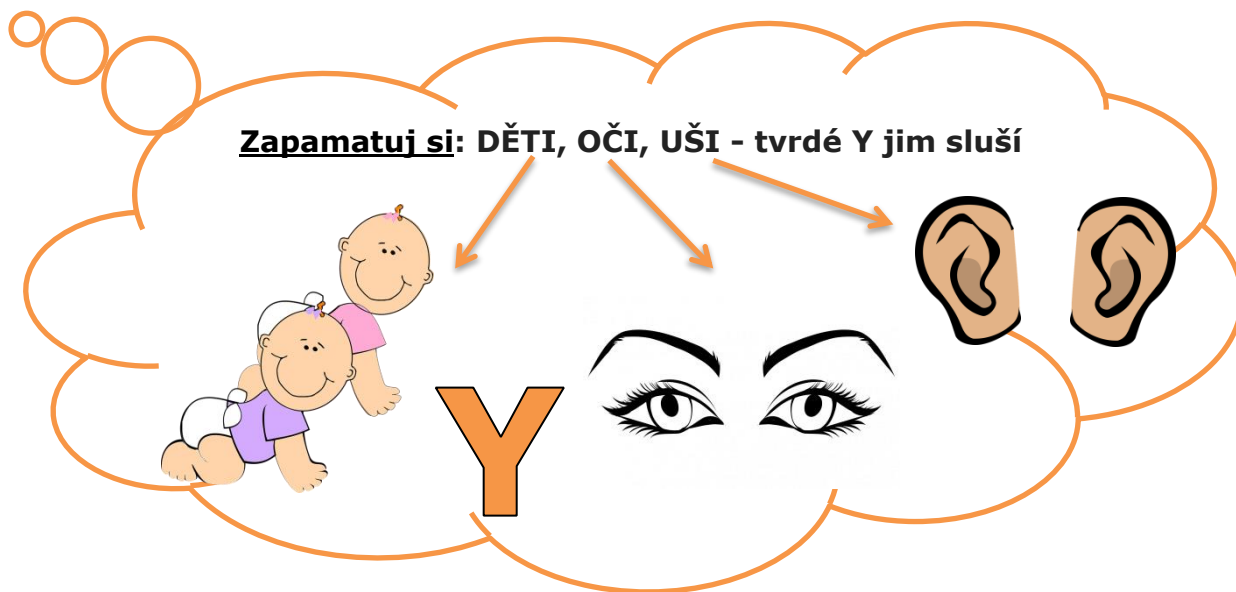
9. V následujících větách podtrhněte podmět a doplňte i/y/a.

Vadily mi dlouhé <u>texty</u> v učebnici.	Bolel__ mě nohy.
Chutnal__ mi vegetariánská jídla.	Hodil__ se mi vaše termíny.
Chyběl__ mi moji kamarádi.	Slušel__ mi tmavé barvy.
Zdál__ se mi strašidelné sny.	Mrzel__ mě jejich problémy.
Zajímal__ mě moderní letadla.	Hodil__ se mi oba dva dny.

10. Doplňte -i, -y nebo -a.

Líbil__ se mi vysoké ženy.	Líbil__ se mi svalnatí muži.
Líbil__ se mi české filmy.	Líbil__ se mi německá auta.

Př. Děti lezly. Oči svítily a uši studily.

11. Určete podmět a přísudek a doplňte správnou koncovku (Y / I / A).

	PODMĚT (Kdo? Co?)	PŘÍSUDEK (Co dělá/dělal?)
Př. Pod okny běžel <i>l</i> koně.	KONĚ	BĚŽELI
Děti si hrál_ v parku		
Vzduchem letěl_ peříčka.		
Hosté vypadal_ spokojeně.		
Roztřásl_ se mi kolena.		
Kluci nastoupil_ do tramvaje.		
Babičce slzel_ oči.		
Vyrostl_ tam nové domy.		
Do jídelny přišl_ děti.		
Jídla mi tam nechutnal_.		
Bolel_ mě uši.		

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Zdroje:Obrázky:

[cit. 2017-11-10]. Dostupný pod licencí Public domain a Creative Commons na WWW:

<<https://pixabay.com/en/melody-music-notes-onomatopoeia-154619/>>

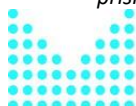
<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Emojione_1F467.svg >

<<https://pixabay.com/cs/d%C4%9Bti-proch%C3%A1zen%C3%AD-d%C3%ADt%C4%9B-m%C3%A1lo-d%C4%9Bstv%C3%AD-311469/>>

<<http://www.publicdomainpictures.net/view-image.php?image=118187&picture=eyes-of-woman-clipart>>

<<https://pixabay.com/cs/ucho-poslouchat-sly%C5%A1et-drby-zvuk-25595/>>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

